

Тамм Анатолій Євгенійович,
к.і.н., доц.,
професор кафедри соціальної і гуманітарної політики,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків
ORCID 0000-0002-0347-4776

УДК 351.851

doi:10.34213/tp.19.02.06

ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНКЛЮЗИВНОЮ ОСВІТОЮ

Проведено аналіз наукової розробки понятійного апарату інклюзивної освіти в Україні. Розглянуто визначення понять “інклюзивне навчання”, “інклюзивний навчальний заклад”, “інклюзивна освіта”, “механізми державного управління”, запропоновані вітчизняними та зарубіжними науковцями. Акцентовано увагу на нерозробленості проблематики комплексного механізму державного управління інклюзивною освітою.

Ключові слова: інклюзивна освіта, особи з інвалідністю, комплексний механізм державного управління інклюзивною освітою.

Постановка проблеми. Розвиток сучасного суспільства України і процеси інтеграції в європейську спільноту гостро ставлять питання забезпечення соціального захисту громадян країни, і особливо тих, хто потребує його найбільше, зокрема це діти та особи з особливими освітніми потребами. Актуальність проблеми інклюзивної освіти пов'язано насамперед із тим, що чисельність осіб, які потребують колекційного навчання, неухильно зростає. А це вимагає формування нової філософії державної політики по відношенню до людей з інвалідністю, проведення кардинальних реформ в системі освіти, що існує, які б гарантували всім особам з інвалідністю рівні можливості доступу до всіх рівнів освіти упродовж життя.

Саме тому назріла потреба у створенні комплексного механізму державного управління, що забезпечить в Україні скоординоване, цілеспрямоване та дієве керівництво освітою осіб з особливими потребами/інклюзивною освітою, що зумовляє актуальність дослідження. Отже, пошук підходів до активізації розвитку інклюзивної освіти є важливим державним питанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останнього десятиліття вітчизняні науковці, зокрема С. Богданов, Т. Бондар, Г. Гаврюшенко, О. Заярнюк, І. Зозуля, А. Колупаєва, Н. Найда, О. Поступна, М. Швед, І. Ярмошук, Т. Ярцева та ін., присвячують свої праці як дослідженню проблем залучення осіб з особливими потребами до навчання в освітніх закладах, так і пошуку підходів до реалізації комплексного механізму державного управління інклюзивною освітою.

Разом із тим, незважаючи на важливість і актуальність інклюзивної освіти, науковці констатують серйозні проблеми в її науковому розробленні, особливо це стосується понятійно-термінологічного апарату. Такі обставини визначили актуальність теми дослідження та необхідність пошуку важелів впливу на активізацію розвитку наукової думки з проблем інклюзивної освіти в Україні.

Мета статті полягає в розкритті особливостей розвитку інклюзивної освіти в Україні, дослідженні та конкретизації понятійного апарату назрілої проблеми.

© Тамм А. Є., 2019

Виклад основного матеріалу дослідження. У багатьох державах переорієнтацію освітнього процесу на розвиток особистості, розв'язання проблем освіти визнано пріоритетним напрямом державної політики, який реалізується шляхом підвищення ефективності управління освітнім середовищем як соціально-економічною системою.

Управління у сфері освіти є одним із важливих напрямів діяльності держави. Ефективність цієї діяльності, зокрема, залежить і від того, наскільки чітко визначено об'єкт управління, адже характер функціонування об'єкта визначає способи та методи управління ним.

Закон України “Про освіту” визначає поняття “освіта” як основу інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запоруку розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору [1].

Категорія “управління” доволі багатогранна. Управління як особлива, специфічна сфера людської діяльності існувало упродовж усієї історії розвитку людства, і водночас вона змінювалася, ускладнювалася, набувала різних форм відповідно до змін соціально-економічних та політичних умов.

Вивчення нормативів свідчить, що управління – це цілеспрямована сукупність дій, що забезпечують погодження й координацію спільної праці людей з метою досягнення суспільно значущих цілей та розв'язання поставлених завдань [2, с. 65].

Особливістю державного управління є його можливість впливати на всі сфери суспільства, чільне місце серед яких належить освіті. Попри різні погляди щодо тлумачення сутності поняття “державне управління освітою”, наведімо трактування В. Кременя, який розглядає управління освітою як різновид соціального, визначає його як цілеспрямовану зміну її стану та наголошує, що ефективне й результативне управління потребує знання природи об'єкта управління, наявності відповідної інформації для прийняття управлінських рішень, механізмів та ресурсів їхньої реалізації [3, с. 944].

Розглядаючи управління в освіті з позиції науки державного управління та враховуючи різні погляди щодо його визначення, зазначимо, що державне управління освітою – це вид соціального управління, який забезпечує цілеспрямованість та організованість державного впливу на систему освіти та сприяє не лише її функціонуванню, а й розвитку; діяльність органів влади спрямовано на досягнення поставлених державою освітніх цілей.

Як вважає С. Крисюк, суттю управління освітою є цілеспрямована діяльність держави щодо створення соціально-прогностичних, організаційно-правових, кадрових, психолого-педагогічних, матеріально-фінансових та інших умов, необхідних для оптимального функціонування й розвитку галузі, реалізації її мети, переходу в якісно новий стан та інтеграції до європейського освітнього простору [4, с. 142].

Розв'язання завдань, що постають сьогодні перед інститутом управління освітою в плані реформування та модернізації, суттєво залежить від кардинальної перебудови відносин у самому управлінні, запровадження у практику його реалізації нових підходів, принципів, тобто від створення нової управлінської моделі, формування нової культури управління.

Підходи щодо підтримки дітей з особливими потребами в будь-яку історичну епоху відбивають ставлення держави та суспільства до цих людей. Наше сьогоднішнє – це зміна ціннісних орієнтацій в освіті, визначення розмаїття кожної дитини, зумовлене зміною освітньої парадигми на гуманістичну: “Освіта для всіх, школа для всіх”.

Одним із варіантів вирішення цієї проблеми є розвиток в Україні інклюзивної освіти. Принципово важливою тут є продумана державна політика, що має базуватися на оптимізації процесу інтегрування дітей з особливими потребами в загальноосвітній простір та враховувати науково-методичні підходи запровадження інклюзивної освіти.

На офіційному сайті Всеукраїнського фонду “Крок за кроком”, який з 1990-х рр. займається дослідженням особливостей запровадження інклюзивної освіти, подаються визначення понять інклюзії. Зокрема, інклюзія – це процес реального включення дітей з інвалідністю в активне суспільне життя, однаковою мірою необхідний для всіх членів суспільства [5].

Інклюзія – це широка концепція, що передбачає повноцінне входження дитини в усі сфери життя, залучення її до освітнього процесу, підтримка для досягнення успіху та формування вмінь і навичок для позитивного навчання.

Термін “інклюзія” (англ. – inclusion) означає включення або приєднання. Його було запозичено з англійської мови, але він не має точного перекладу. А. Колупаєва трактує його як об'єднану освітню систему з надання належної освіти всім учням; повне залучення дітей з відмінними здібностями в різні аспекти шкільної освіти, які є доступними для інших дітей [6, с. 272]. Інший дослідник О. Заярнюк, вважає, що “інклюзія” – це процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі, і насамперед тих, які мають труднощі у фізичному розвитку. Він передбачає розроблення й застосування таких конкретних рішень, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь в академічному і суспільному житті [7, с. 190].

За визначенням, яке дають Н. Софій та Ю. Найда, “інклюзивна освіта – це система освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього закладу” [8, с. 43]. Це визначення повною мірою стосується і процесу навчання таких дітей у дошкільних, професійно-технічних навчальних закладах, а також позашкільної освіти, зазначає О. Заярнюк [7, с. 190].

Узагальнення розвитку поглядів на проблему інклюзивної освіти свідчить про те, що в різні часи вона поставала перед суспільством з різною гостротою і тією чи іншою мірою могла вирішуватися різними методами залежно від політичного устрою, економічного стану та ідеології держави.

Як зазначає Національна асамблея інвалідів України, інклюзія – політика і процес, що забезпечують повну участь усім членам суспільства в усіх сферах життєдіяльності.

Визначаючи терміни “інклюзія”, “інклюзивна освіта”, “інклюзивний освітній заклад”, “інклюзивний підхід”, ми проаналізували ті дефініції, що містяться в головних міжнародних документах.

У Саламанкській декларації про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, зазначено:

– кожна дитина має основне право на освіту і повинна мати можливість одержувати і підтримувати прийнятний рівень знань;

– кожна дитина має унікальні особливості, інтереси, здібності та навчальні потреби;

– необхідно розробляти системи освіти і виконувати освітні програми так, щоб брати до уваги широке розмаїття цих особливостей та потреб;

– особи, які мають особливі потреби в галузі освіти, повинні мати доступ до навчання у звичайних школах. Звичайні школи повинні створити їм умови на основі педагогічних методів, орієнтованих насамперед на дітей, із метою задоволення цих потреб;

– звичайні школи з такою інклюзивною орієнтацією є найбільш ефективним засобом боротьби з дискримінаційними поглядами, створення сприятливої атмосфери в громадах, побудови відкритого суспільства та забезпечення освіти для всіх; більш того, вони забезпечують реальну освіту для більшості дітей і підвищують ефективність та, в остаточному рахунку, рентабельність системи освіти;

– керівним принципом, що лежить в основі цієї декларації, є заява, що школи повинні приймати всіх дітей, незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних, соціальних, емоційних, мовних або інших навичок [9].

ЮНЕСКО (Міжнародний консорціум розвитку осіб з особливими потребами, 1998 р.) розглядає інклюзію як підхід, що “динамічно розвивається, полягає в позитивному ставленні до різноманітності учнів і в сприйнятті індивідуальних особливостей не як проблеми, а як можливості для збагачення процесу пізнання”. Тому рух у напрямку інклюзії – це не тільки технічна або організаційна зміна, але і своя філософія [10, с. 9–10].

Інклюзія розглядається як процес визнання й реагування на різноманітність потреб усіх тих, хто навчається. Вона припускає активну участь їх у процесі отримання знань у культурному і суспільному житті. Інклюзія приводить до зменшення сегрегації в системі освіти. Вона вимагає змін і модифікацій змісту, підходів, структури і стратегії освіти з урахуванням потреб усіх дітей, керуючись переконанням, що система загальної освіти зобов’язана навчати всіх дітей.

Інклюзія особливо підкреслює надання можливостей для рівної участі осіб з інвалідністю (фізичною, соціальною й емоційною) в загальній системі здобування освіти, для індивідуального вибору та отримання спеціальних послуг та адаптації для тих, кому це необхідно.

Інклюзивна освіта – це система освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права здобувати її за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти. З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти інклюзивні освітні заклади повинні адаптувати навчальні програми та плани, методи та форми навчання, використання ресурсів, що існують, партнерство з громадою до індивідуальних освітніх потреб і різних стилів навчання дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзивні освітні заклади повинні забезпечити спектр необхідних послуг відповідно до різних освітніх потреб таких дітей [9].

Інклюзивна освіта визначає, що всі діти можуть навчатися; визначає та поважає відмінність у дітях: вік, стать, етнічну приналежність, мову, стан здоров'я тощо; заохочує освітні структури, системи та програми відповідати потребам усіх дітей; є частиною ширшої стратегії розвитку інклюзивного суспільства; є динамічним процесом, що постійно розвивається; не повинна залежати від величини навчального класу чи браку матеріальних ресурсів.

В основу інклюзивної освіти покладено ідеологію, що виключає будь-яку дискримінацію дітей, забезпечує однакове ставлення до всіх людей, але створює спеціальні умови для дітей з особливими освітніми потребами.

Серед ключових елементів інклюзивної освіти виділяють такі:

– інклюзія – це процес. Вона повинна розглядатися як постійний нескінченний пошук якнайкращих способів реагування на людську різноманітність. Це є навчання тому, як жити, приймаючи відмінності, і вчитися, виходячи з цього. У такій ситуації відмінності розглядаються як стимули, що сприяють отриманню знань;

– інклюзію пов'язано з визначенням і подоланням бар'єрів. Тому вона включає нагромадження, класифікацію й аналіз інформації з різних джерел з метою планування поліпшень у політиці та практиці;

– інклюзія – це присутність, участь і досягнення всіх учнів. Присутність тут означає те, “де діти навчаються і як часто вони відвідують школу”; під участь мається на увазі рівність в отриманні досвіду в стінах школи, а отже, кожен з учнів повинен приймати думки інших; і досягнення – це результат навчання за всією програмою, а зовсім не результати тестів або іспитів;

– інклюзія акцентує увагу на тих групах учнів, які більш схильні до виключення або маргіналізації або незасвоєння знань. Це означає відповідальність проведення моніторингу тих груп, які статистично знаходяться в зоні більшого ризику, а також за необхідності зробити кроки до забезпечення їхніх присутності, участі й досягнень у системі освіти.

Виходячи з понятійного апарату, можна визначити основні принципи інклюзії:

– принцип безбар'єрності – створення безбар'єрного середовища доступу осіб з обмеженими можливостями до всіх видів та форм здобуття освіти, шляхом розроблення та прийняття обов'язкових нормативних актів, що закріплюють цей принцип;

– принцип соціалізації – залучення та включення осіб з обмеженими можливостями у загальноосвітній простір;

– принцип рівності – однакова цінність та рівність людей, незалежно від їхніх здібностей, стану психофізичного здоров'я та досягнень, кожна особа повинна мати можливість отримувати і розвивати знання та навички;

– принцип науковості – проведення науково-дослідних робіт, розроблення науково обґрунтованих проектів у сфері пошуку шляхів упровадження інклюзивної освіти;

– принцип співпраці – обмін досвідом та використання успішних світових моделей упровадження інклюзивної освіти;

– принцип просвітництва – широке розповсюдження інформації про необхідність залучення осіб з обмеженими можливостями до загальноосвітнього середовища;

– принцип універсальності – надання можливості здобуття освіти особам з обмеженими можливостями, незалежно від виду та форми обмеженості;

– принцип відповідальності – зобов'язання країн провадити політику інклюзії на національному рівні.

Завданнями інклюзивної освіти, під якими слід розуміти коло питань, які має бути виконано та вирішено у процесі її реалізації, є:

- використання світового досвіду упровадження інклюзії;
- зміна стереотипів та негативного ставлення до осіб з обмеженими можливостями;
- усунення бар'єрів та нерівності доступу до інфраструктури суспільного середовища;
- запровадження змін в освітніх системах країн, розроблення освітніх програм інклюзивної освіти з урахуванням національних особливостей їхньої реалізації;
- упровадження принципів інклюзії в національні законодавства країн;
- підготовка персоналу для роботи в інклюзивному освітньому просторі;
- формування сприятливих економічних стратегій упровадження інклюзивної освіти;
- створення світової моделі інклюзивного навчального середовища;
- широке інформування та розповсюдження інформації про позитивні наслідки упровадження інклюзії в суспільство;
- включення осіб з обмеженими можливостями в загальноосвітнє середовище;
- забезпечення осіб з обмеженими можливостями використовувати свій потенціал та займатися трудовою діяльністю.

Функції, виконувані інклюзивною освітою, за якими відбувається її реалізація, такі:

- універсальності – забезпечення рівної участі осіб з обмеженими можливостями щодо будь-якого виду діяльності та послуг, які призначені для широкого загалу;
- соціалізації – полягає в переданні особам з обмеженими можливостями знань та навичок культурної спадщини, засвоєнні широкого кола соціальних цінностей;
- виховна – загальна та спеціальна. Загальна виховна функція полягає у формуванні позитивного ставлення суспільства до осіб з обмеженими можливостями, сприйняття зазначеної категорії, як рівних собі. Спеціальна виховна функція полягає у прищепленні та ствердженні в осіб з особливими освітніми потребами на рівні свідомості почуття власної гідності та поваги до себе, забезпечення усвідомлення ними того, що вони рівні у своїх правах, свободах і можливостях з іншими людьми і мають однакову з ними цінність для суспільства, тобто психофізичні вади осіб компенсуються за рахунок грамотно організованого та реалізованого соціального виховання;
- соціального захисту – полягає в захисті від дискримінації осіб, які мають недоліки психофізичного розвитку, виявленні та усуненні умов і факторів, що перешкоджають реалізації їхньої освіти на принципах загальної рівності, доступності та індивідуального підходу;
- професійна – підготовка осіб з обмеженими можливостями до трудової діяльності та розвиток потенціалу кожної окремої особи;
- наукова – полягає в безперервному дослідженні процесу упровадження інклюзивної освіти у світі, проведення науково-дослідних та конструкторських робіт для гармонізації упровадження інклюзивної освіти, використання науково-технічних здобутків у процесі реалізації інклюзивної освіти;
- кадрова – підготовка науково-технічного та кадрового персоналу для реалізації інклюзивної освіти;

– економічна – полягає в максимальному розвитку та використанні потенціалу осіб з обмеженими можливостями на ринку праці;
– взаємодії – полягає в активній співпраці міжнародної спільноти з питань удосконалення та реалізації світової моделі інклюзивної освіти [11].

Освіта дітей з особливостями є одним із найважливіших завдань для країни. Це зумовлює створення дійсно інклюзивного середовища, де кожен зможе відчувати важливість свого існування. Суспільство зобов'язане дати можливість кожній дитині, незалежно від її потреб, повністю реалізувати свій потенціал, приносити користь суспільству і стати повноцінним його членом.

Згідно із Законом України “Про освіту” від 5 вересня 2017 р. інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів реалізації їх для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей, а інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, урахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників [1].

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Побудова ефективної системи інклюзивної освіти в Україні можлива на основі взаємодії різних факторів, насамперед посилення фінансування освіти, удосконалення її нормативно-правового забезпечення, поліпшення методичного та кадрового забезпечення інклюзивної освіти. Також, на думку фахівців, треба формувати позитивну громадську думку щодо інклюзивної освіти шляхом залучення до цієї справи засобів масової інформації, організації інформаційних кампаній, які б сприяли виконанню законів, спрямованих на здобуття освіти людей з інвалідністю. Отже, під механізмом державного управління інклюзивною освітою ми розуміємо систему органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, що за повноваженнями є долученими до запровадження такої освіти в рамках правових норм, що існують у державі. Таким чином, державне управління інклюзивною освітою визначається нами як сукупність економічних, мотиваційних, правових, організаційних, політичних та інших заходів держави, спрямованих на забезпечення розвитку інклюзивної освіти.

Список використаних джерел

1. Про освіту : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Битяк Ю. П. та ін. Адміністративне право України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 544 с.
3. Енциклопедія освіти / голов. ред. В. Г. Кремень ; Акад. пед. наук України. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Крисюк С. В. Державне управління освітою : навч. посіб. для слухачів, аспірантів, д-рів спец. “Державне управління освітою”. Київ : НАДУ, 2009. 220 с.
5. Інклюзивна освіта: основні положення. URL : <http://ussf.kiev.ua/index.php?go=Inklus&id=2>.
6. Колупаєва А. А. Основи інклюзивної освіти. Київ : А.С.К., 2012. 308 с.
7. Заярнюк О. В. Інклюзивна освіта в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. *Науковий вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту*. 2015. № 4. С. 190–193.
8. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти / Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. Київ, 2007. 128 с.
9. Саламанская декларация. Рамки действий по образованию лиц с особыми потребностями, приняты Всемирной конференцией по образованию лиц с особыми потребностями: доступ и качество. Саламанка. Испания, 7–10 июня 1994 г. Киев, 2000. 21 с.

10. Колупаєва А. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою. Особлива дитина: навчання і виховання. 2014. С. 7–18.
11. Швед М. Основи інклюзивної освіти. Львів : Укр. катол. ун-т, 2015. 360 с.

References

1. Pro osvitu [About osvitu: Law of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 No. 2145-VIII. (2017). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
2. Bytiak, Yu.P. et al. (2006). Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]. Kyiv: Yurinkom Inter. [in Ukrainian].
3. Entsyklopediia osvity [Encyclopedia review] / Akad. ped. nauk Ukrainy; V.H. Kremen (Ed.) (2008). Kyiv: Yurinkom Inter. [in Ukrainian].
4. Krysiuk, S.V. (2009). Derzhavne upravlinnia osvitoiu [State Administration]. Kyiv: NADU [in Ukrainian].
5. Inkluzyivna osvita: osnovni polozhennia [The Inclusive Survey: Fundamentals]. URL: <http://ussf.kiev.ua/index.php?go=Inklus&id=2>. [in Ukrainian].
6. Kolupaieva, A.A. (2012). Osnovy inkluzyvnoi osvity [Found in inscription]. Kyiv: [A.C.K.] [in Ukrainian].
7. Zaiarniuk, O.V. (2015) Inkluzyivna osvita v Ukraini: problemy ta shliakhy yikh vyrishennia [Inclusive Survey in Ukraine: problems and raises of their virishennya]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu* [in Ukrainian].
8. Kolupaieva, A.A., Sofii, N.Z., Naida, Yu.M. ta in. (2007). Kontseptualni aspekty inkluzyvnoi osvity [Conceptual aspects of inclusiveness]. Kyiv [in Ukrainian].
9. Salamanskaia deklaratsiia. Ramky deistvyi po obrazovaniu lyts s osobymy potrebnoistiamy, pryhatye Vsemyrnoi konferentsiei po obrazovaniu lyts s osobymy potrebnoistiamy: dostup y kachestvo [Salaman Declaration. Framework for Action on Education for Persons with Special Needs, adopted by the World Conference on Education for Persons with Special Needs: access and quality]. Salamanka. Yspaniya, 7-10 yiunia 1994 h. (2000). Kyiv [in Russian].
10. Kolupaieva, A. (2014). Inkluzyivna osvita yak model sotsialnoho ustroi. Osoblyva dytyna: navchannia i vykhovannia [An inclusive Osvita Yak model of social I will arrange. Especially ditina: the beginning of the game] [in Ukrainian].
11. Shved, M. (2015). Osnovy inkluzyvnoi osvity [Found in osvity inscription]. Lviv: Ukrainyskyi Katolytskyi Universytet [in Ukrainian].

*Tamm A. Ye., PhD in History, Associate Professor, Professor of Social and Humanitarian Policy Department, KRI NAPA, Kharkiv
ORCID 0000-0002-0347-4776*

CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR THE PUBLIC ADMINISTRATION OF INCLUSIVE EDUCATION

The urgency of the problem is, first of all, related to the increasing number of such people in need. In its turn, it requires the establishment of a new approach to the state social policy towards people with disabilities. It also calls for crucial reforms in the existing educational system that would guarantee all people with disabilities equal access to all levels of educations throughout their lives.

That is why, the need in the integrated mechanism of public administration that will ensure well coordinated, goal-oriented and effective management in the inclusive education is quite urgent. It also implies the topicality of the research.

So, the search of the approaches to develop the inclusive education is an important issue.

The development of such an effective system in Ukraine is possible based on the engagement of different factors, the most important of which is the increased financial aid to the educational system, the perfection of its legislative standards, relevant methodologies and staff competences. It is also considered necessary to create a positive civil opinion regarding inclusive education by means of calling in the media, organizing informational campaigns that would assist in implementation of laws for the people with disabilities to obtain education.

Key words: inclusive education, persons with disabilities, complex mechanism of state management of inclusive education.

Надійшла до редколегії 07.05.2019 р.